

EUGENIUSZ TKACZYSZYN-DYCKI

RZECZYWISTE I NIERZECZYWISTE STAJĄ SIĘ
JEDNYM CIAŁEM. 111 WIERSZY

Eugeniusz Tkaczyszyn-Dycki

Rzeczywiste i nierzeczywiste staje się
jednym ciałem. 111 wierszy

Wybór i posłowie Jacek Gutorow

Biuro Literackie ♦ Wrocław 2009

P O E Z J E 4 0

EUGENIUSZ TKACZYSZYN-DYCKI
*Rzeczywiste i nierzeczywiste staje się
jednym ciałem. 111 wierszy*
WYBÓR I POSŁOWIE • Jacek Gutorow

RYSUNKI • Karol Augustynowicz
PROJEKT TYPOGRAFICZNY • Artur Burszta
SKŁAD • Nina Łupińska
KOREKTA • Anna Krzywania
DRUK • Drukarnia Wydawnictw Naukowych, Łódź
WYDANE PRZY WSPARCIU • Miasta Wrocław
i Miejskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu

Copyright © by Eugeniusz Tkaczyszyn-Dycki, 2009
Copyright © by Karol Augustynowicz, 2009
Copyright © by Biuro Literackie, 2009

BIURO LITERACKIE
ul. Tęczowa 50a/9, 53-602 Wrocław
tel. 0 71 346 08 23, 0 71 783 90 01
poczta@biuroliterackie.pl
www.biuroliterackie.pl

ISBN 978-83-62006-09-0

Powołanie

z trudem używam języka (jestem
poetą współczesnym) więc powinien
rozstać się ze mną póki jeszcze
może wypowiedzieć moje imię wsadzić mi

milczenie między zęby nogi (kamień
który się zaślini i wdrze grubo głębiej
i będzie robił za poezję) albowiem
później kiedy on mnie a ja jego będę podnosił

z upadku kiedy będziemy skazani na własną
niedoskonałość i w tej niedoskonałości trawić
czas na pocałunki nikt nam nie uwierzy
że nazywamy rzeczy z niezgody na siebie

Uwodziciel

tu leż tu jest twoje miejsce
i nie powiadaj że nikt cię nie chce
to widać po ich zachowaniu
że przedkładają cię choćby nad kamień

i nad pestkę wiśni i nie powiadaj że nikt cię
nie chce gdyż jesteś o wiele bardziej
słodki aniżeli wiatr który sam siebie wysie
w polu w pochyleniu drzew w szeleście

sam siebie wysie z każdego źdźbła i z pestki wiśni
i pod nogi rzuci papierek tu leż tu jest
twoje miejsce to widać po tym jak idąc na dno
wdzięczysz się do lustra wody mój drogi

[tu leż tu jest twoje miejsce i nie powiadaj]

tu leż tu jest twoje miejsce i nie powiadaj
że kamień cię nie wymyśli na podobieństwo kamienia
zaglądając do rodzinnych fotografii gdyż jest noc
i nikt z niej nie wyjdzie zwycięski pokazać oczy ręce

i usta rozwidlić w pięknej mowie ojczystej
której nie ufaj nadmiernie bo w tobie
nic się nie sprawdza odkąd wiatr rozkoszuje się
jednym karmelkiem nadziewanym cukierkiem

w polu w pochyleniu drzew we śnie odkąd sam siebie
wyssie a gdy wiatr pieści się z takim
jednym to wiadomo że choć pod nogi rzuci papierek
listek to ciebie z rąk nie wypuści mój drogi

Bojkot radia i telewizji w latach osiemdziesiątych

mój przyjaciel jest martwy i w ustach
jego ta ciemna woda co w ciemnościach
i w oczach ta ciemna woda co w bulgotaniu
gwiazd kiedy wybiegają nad miasto

z ust jego wrywa się krzyk a zatem
bardzo ciemna woda która bulgocze
gdy się dobrze wsłuchać w sen i w komunikat
wydobyty ze snu o jaki trudno w radiu

i w ustach jego ta woda co w ciemnościach gada
wielkie rzeczy o jakie znowu trudno w radiu
iż wyłoniliśmy się z jednej sadzawki która jeszcze
dzisiaj śmierdzi w nas po wypiciu dykty

[wszystko to są rzeczy niepewne ziemia]

wszystko to są rzeczy niepewne ziemia
i niebo to są wszystko rzeczy niepewne
od których uciekaj póki jeszcze
jest dokąd albowiem ta ciemność teraz

i ta ciemność potem jakiej nie próbuj
zawczasu dotknąć to zaiste dwa
przeróżne światy do których nie przykładaj
ręki jeżeli chcesz ujść cało

bo ta ciemność teraz i ta ciemność potem
to są wszystko rzeczy nie do pogodzenia
z którymi niechaj nic cię nie łączy chyba że jest
coś o czym nie wiem

Tumor linguae

w sąsiednim pokoju umiera moja matka
odkąd pamiętam umiera raz po raz w małym
pokoju dolnym a kiedy indziej w większym
górnym właśnie zaczynam w nim urzędowanie

na czym polega moje urzędowanie piszę wiersze
proszę państwa pochylam się nad zmyśloną kartką
papieru jak nad samym sobą i spływa na mnie
natchnienie migotliwe światło zapalam je raz

po raz w ciemnym pokoju dolnym bądź górnym
w zależności od rozwoju sytuacji odkąd pamiętam
nie mam stosunku proszę państwa do napisanego
i skończonego wiersza do widzenia moja najdroższa

Tyle brudnej roboty

coraz mniej pamiętam krzyk twojej matki
i moje wołanie gdy wybiegłem z pokoju
w całym domu wołanie i wyrzucanie rąk
w powietrze jak czegoś źle stworzonego

bez rozmachu i wbrew naszej wyobraźni
więc czegoś równie nieprzydatnego
nie widzieliśmy już dawno: dwa kamienie
z których żaden nie uczyni cudu

dwa kamienie z których ani ten po lewej
stronie ani ten po prawej nie nadaje się
do szeregu działań choć nam trzeba odwalić
tyle brudnej roboty wokół siebie w sobie

Niedziela

powiadam wam iż w waszych miastach
nie ma Najwyższego ale są wieże barokowych
kościółów karmelitów reformatów
w waszych miastach są wymowni kaznodzieje

ale nie ma słowa ani ust pogryzionych
przez milczenie dnia i nocy o Słodki który mnie
wydałeś na pastwę ognia dlaczego w moich
ustach stoi woda i nazywa rzeczy dziwnie po swojemu

w waszych miastach nie ma Najwyższego
ale są klasztory jezuitów bazylianów barokowych
obłoków które płyną donikąd biorą
wraz ze mną udział w każdym nabożeństwie

Spis wierszy

Początek tygodnia	5
Młodzieniec o wzorowych obyczajach	6
Priapea	7
[chcesz powiedzieć że jesteś sam]	8
[krzyk kobiet w długich czarnych sukniach]	9
Wakacje	10
[jesień już Panie daleko stąd]	11
[niechaj będzie przeklęty]	12
Waleta	13
[Panie Boże ukrywający twarz w twarzy]	14
[ślepiemy głuchniemy od byle poruszenia]	15
[motyl kołysze się w trawie i na swój]	16
[o poezji rozmawia się najlepiej]	17
[nie został kamień na kamieniu]	18
[nie został kamień na kamieniu]	19
Zaczepka	20
Szmugler	21
[ja nie jestem powtarzam od pisania]	22
Powołanie	23
[z językiem trzeba twardo]	24
[to nie jest tak że zapominam]	25
[daj mi słowa abym kres]	26
[przyjść w jednej bliźnie ciała]	28
Stacja na Lubomelskiej	29
Ars poetica	30
[o gdybym dysponował widnym pokoikiem]	31

[przyjaciel to ktoś kto przychodzi]	32
Uwodziciel	33
[tu leż tu jest twoje miejsce i nie powiadaj]	34
Piosenka o kamieniu bruśnieńskim	35
Usługi dla ludności	36
[przemierzaliśmy miasta w obojętności wielkiej]	37
[frajer z którym bydlę dzisiaj]	38
[wczoraj i dzisiaj piłem pigwówkę]	39
Na rogu Farbiarskiej i Szymonowica	40
Nosiciele na schodach katedry	41
Areszt	42
[w niedzielne popołudnie pracowało trzech półnagich żołnierzy]	43
[powiedział to czy mnie przygarnąłeś]	44
[nigdy nie chcieliśmy tej miłości naprawdę]	45
[mój przyjaciel jest chory]	46
[mój przyjaciel jest martwy i z martwych]	47
[martwy jest mój przyjaciel]	48
Bojkot radia i telewizji w latach osiemdziesiątych	49
Odpowiedzialność	50
Nagły deszcz	51
Niebezpieczeństwo	52
[śmierć jest po nas jak deszcz wiosenny]	53
Bezczynność	54
Stacja na Bocznej Lubomelskiej	55
[przyjść w jednej jedynej bliźnie]	56
[czas jest ślepy i ślepe są wnętrzości]	58
[w moim małym domu zamieszkała niewiara]	59
[w moim małym domu zamieszkała skrucha]	60
Znak z nieba	61
[umarłem dnia wczorajszego umarło]	62

Kamień pełen pokarmu	63
[moi przyjaciele piszą wiersze]	64
[żyjemy tak płytko że nie możemy napisać]	65
[gdybyś choć otworzył oczy zobaczyłbyś]	66
Dobranocka	67
[panie doktorze dlaczego kości moich rąk]	68
Piosenka dla Funi Belskiej	69
[Miranda całuje zanim ziemia zdąży]	70
[wszystko to są rzeczy niepewne ziemia]	71
Okrucieństwo	72
Kobieta z radioodbiornikiem	73
Piosenka wieczorna	74
[jeszcze jedna daleka noc i dzień]	75
[powiadam wam że zamknie się wnet]	76
Rozgrzeszenie	77
Na korytarzu szpitala wojewódzkiego	78
[dziwię się iż moje ręce są moje]	79
Miłosierdzie	80
[elegancka kobieta której jedyny syn]	81
[moja siostra Wanda przynosi ze spaceru lilię]	82
[nie znam twojej śmierci choć zapamiętałem]	83
[piasek to sypkie ssące usta śmierci]	84
[gwiazdo niespełna rozumu ziemskiego].	85
Piosenka o sytuacji bez wyjścia	86
[krzyk jest powrotem do matki]	88
[prowadziłem matkę do miejsca]	89
Tumor linguae	90
[przechodził anioł koło]	91
Tyle brudnej roboty	92
Promocja	93
[to chyba dobrze iż w nocy]	94

Dumka	95
[moja matka kościół innowierczy]	96
[lecz ja ci ich nie dam mówi spokojnie matka]	97
Źródółko	98
[śpiewaliśmy wieczne odpoczywanie]	99
[wysłuchuj się w przeszłość w wiatr]	100
[nawet sny docierają do nas uszkodzone]	101
Wycieczka do lasu	102
[nie połykaj białych proszków]	103
[należy od nowa przywitać się ze śmiercią]	104
[opowiem ci o śmierci w moim niedoskonałym]	105
[tyle jest spraw do omówienia]	106
[dlaczego najpierw umierają]	107
[dlaczego najpierw zmarła stara Darowska]	108
Statki	109
[Panie wykrzyknąłem oto poszedłem]	110
[nie pójdziemy na cmentarz pod Lipkami]	111
[jak dobrze jak dobrze jest powstać]	112
Piosenka wołkowyjska	113
[od dwóch dni sposobię się]	114
[ten wielki dom jest za wielki]	115
Rzeczywiste i nierzeczywiste staje się jednym ciałem	116
Dławiąc się sobą, idzie prosto do nieba	117
Niedziela	118
Czytając wiersze Tkaczyszyna-Dyckiego	120

Książka dostępna w księgarni

ISBN 978-83-62006-09-0

CENA 34 ZŁ